

woodworking crafts in the lexical-semantic group «products, parts, construction». It has been determined that the most productive way is word-building (namely noun and verb). Compounding, contamination are less productive in dialects. We could find among the analyzed composites the one formed by the reduplication and abbreviation methods. The study has found that compared with the dialect vocabulary in general, the percentage of composites in national production terminology is larger.

Key words: Central Padilla dialect, vocabulary folk crafts, composites, methods of making composites.

УДК 811.161.2'27

Тетяна Левченко

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ВИЯВИ ЖАРГОННОЇ ЛЕКСИКИ В ГАЗЕТНО- ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ

У статті проаналізовано функціонально-стилістичні вияви жаргонної лексики в ЗМІ на структурно-семантичному рівні; простежено способи входження жаргонної лексики до системи сучасної української мови.

Ключові слова: жаргонна лексика, мова преси, лексико-граматичні та функціонально-стилістичні вияви.

Постановка наукової проблеми та її значення. Для мови українських засобів масової інформації початку ХХІ ст. характерне вживання жаргонної лексики, яку фахівці вважають одним із найдискусійніших явищ мовленнєвої культури. Думки дослідників з приводу цього феномену розходяться досить протилежно.

Мова сучасних газет характеризується підвищеною експресивністю. Експресивна функція мови набуває нових проявів у вживанні стилістично зниженої лексики, яка має потужний експресивно-емоційний потенціал.

Актуальність статті зумовлена загальною настановою сучасної лінгвістики вивчати мову періодики, зважаючи як на лінгвальні, так і екстралінгвальні фактори, а також недостатнім вивченням проблем, пов'язаних з функціонуванням сучасного жаргоновживання як номінативно-експресивного засобу в дискурсі друкованих засобів масової інформації.

Аналіз досліджень проблеми. Окремі аспекти функціонування жаргонної лексики в газетно-публіцистичному стилі стали об'єктом вивчення багатьох українських лінгвістів. Вивченню молодіжного сленгу присвятили свої дослідження О. М. Береговська [1], Є. В. Митрофанов, Т. Г. Нікітіна [2]. Кримінальні жаргонізми розглядають В. М. Мокієнко [3], Н. В. Третяк [9]. Жаргонно-сленговій комунікації усного мовлення приділяють увагу Л. О. Ставицька [6; 7], Т. І. Ніколашина [5] та ін.

Мета статті – з'ясувати семантичну та функціональну специфіку жаргонного лексикону, виявити жаргонні лексико-тематичні групи в мові друкованих засобів масової інформації.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Проблему функціонування кримінального жаргону на шпальтах українських газет не оминають увагою. Чимало видань надто насичені цією лексикою. Проникнення жаргонізмів у мову періодики зумовлене насамперед потребою характеризувати середовище певних соціальних груп, а також вживати їх як засіб емоційного висловлення. Сьогодні їх використовують для опису загальних суспільних процесів. У статті тлумачити значення жаргонізмів будемо за словником Л. О. Ставицької «Український жаргон».

Досить часто у мові української періодики зустрічаються жаргонізми із значенням позбавлення волі. Наприклад: *загриміти* «бути заарештованим» [7, с. 142], пор.: «В Україні у 1936 році було заарештовано понад 15 тис. людей. Хоча й сам Бухарін, як відомо, *«загримів»* («Україна молода», 13.03.2010); *впаяти* «засудити на певний строк позбавлення волі» [7, с. 94] «...але 3 лютого все той же Київський райсуд *«впаяв»* правозахисникові дев'ять діб...» («Україна молода», 13.03.2010).

До лексикону журналістів увійшло дієслово *шити*, яке має два кримінальних значення – «убивати» та «необґрунтовано звинувачувати когось у чомусь» [7, с. 375]. Його вживають переважно у другому значенні, напр.: «Переконання, за які *«шиють»* аморалку» (заг.) («Україна молода», 06.01.2010).

Дослідниця української лексики М. І. Навальна кримінальні жаргонізми-іменники поділяє на три групи: 1) назви осіб, що скоюють злочини; 2) назви наркотичних засобів; 3) назви видів покарань та судимостей [4, с. 237]. До першої з цих груп і належить кримінально-міліцейська лексема *гастролер* «злочинець, який

здійснює пограбування в різних містах» [7, с. 102]. Проте ми фіксуємо і дієслово *гастролювати*, напр.: «...чи не *«гастролювала»* шахрайка зі своєю *«програмою»* в інших містах...» («Україна молода», 20.03.2009). До цієї групи жаргонізмів зараховуємо іменник *братки* «молодший в ієрархії мафіозної структури, який виконує завдання, що потребують жорстокості та фізичної сили» [7, с. 68], напр.: «*При наближенні камер «братки» втягували голови в комір...*» («Україна молода», 23.12.2010).

Досить популярними у мові українських засобах масової інформації залишаються жаргонізми: *кидати* «вманювати за допомогою махінацій значні суми грошей; обдурювати» [7, с. 170], напр.: «*У світі є великий ступінь недовіри між людьми. Тим паче в Одесі – майже легендарно-кримінальному місті, де чимало тих, хто «кидає»*» («Україна молода», 25.12.10); *клієнт* «потерпілий» [7, с. 176], пор.: «*Шахрай заводив із нею душевну розмову і доволі швидко отримувал уся потрібну інформацію про потенційного «клієнта»*» («Україна молода», 13.03.2010); *зек* «ув'язнений» [7, с. 155], напр.: «*Такий собі Юрій Олексійович із місць позбавлення волі вийшов два роки тому й вирішив скористатися набутими знаннями з юриспруденції, а також специфічним досвідом зєка»* («Україна молода», 13.03.10); *феня* «кримінальний жаргон» [16, с. 338], пор.: «*Тепер йому вже легше буде говорити, не треба буде шукати замітники, а можна шпарити «по фені»...*» («Україна молода», 25.12.2010). Чимало прикладів можна навести, коли в газетних текстах трапляються декілька жаргонних одиниць в одному реченні, напр.: «*...новообраний глава держави має кримінальне минуле, адже не з чуток знає, що таке «чифір» і як воно – «ботати по фєнє»...*» («Україна молода», 25.12.2010). У словнику Л. О. Ставицької «Український жаргон» знаходимо значення цих лексем: *чифір* «чай, кава» [6, с. 263], *ботати* «говорити, розмовляти, розповідати щось» [7, с. 66], напр.: «*А ми й без спеціальних студій розуміємо, про що йдеться, коли чуємо з екранів ТБ чи в ефірі слова «мочити», «опустити», «дерибан»...*» («Україна молода», 25.12.2010), *мочити* «убивати» [7, с. 222], *опустити* «з ганьбою вигнати із злочинського угруповання» [7, с. 243], *дерибан* «поділ награвованого» [7, с. 120], пор.: «*Дві «ходки» на «зону» – таким досвідом не може «похвалитися» жоден керманіч у світі»* («Україна молода», 25.12.2010). Л. О. Ставицька в словнику «Український жаргон» подає значення цих слів: *ходка* «судимість, строк відбування

покарання» [7, с. 356], *зона* «виправно-трудова установа; територія, на якій розташована така установа» [7, с. 158].

Деякі жаргонізми виходять за межі кримінальної, міліцейської чи тюремної тематики, їх використовують і для тем суспільно-політичного життя, напр.: *замовити* «організувати чиєсь убивство; найняти кілера для вбивства когось» [7, с. 147], напр.: «*Те, що Валерія Семенюту «замовили» очільники чистої води прокурор спростовує...*» («Україна молода», 2–3.09.2011); *качка* «повідомлення недостовірної, неправдивої інформації; вигадка» [7, с. 167], пор.: «*Новина про дискримінацію українських медичних дипломів у Саудівській Аравії може виявитися «качкою»*» («Україна молода», 24.03.2009). На сторінках українських видань часто вживаним став жаргонізм *беспредел*, який має три значення – «злочин із застосуванням жорстокого фізичного насилля», «непристойна поведінка, розгул» та «відсутність будь-яких норм, правил, законів у суспільному, політичному, економічному і т. ін. житті, у стосунках між людьми» [7, с. 52]. У цьому випадку воно вжито у третьому значенні, напр.: «*Львівські перевізники відчайдушно страйкують проти урядового «беспредела»*» («Україна молода», 04.02.2009); «*Кисельова вважають ініціатором і натхненником «беспредела» з виключенням із партії кримських керівників»*» («Україна молода», 12.02.2009).

Поширення жаргонізмів набирає таких обертів, що деякі з них не встигають фіксувати навіть у словниках. Нашим завданням є знайти й описати значення цих жаргонізмів. Таким є іменник *ширка*. У словнику «Український жаргон» Л. О. Ставицької знаходимо – «шприц для ін'єкцій наркотику» [7, с. 309], проте в нас воно вжито в суспільно-політичній тематиці в значенні «широка коаліція у Верховній Раді», напр.: «*Четвертого червня минулого року, напередодні очікуваної «ширки» ПР і БЮТ, прем'єр-міністр Юлія Тимошенко побувала в Кракові...*» («Україна молода», 13.01.2010). У цій же тематиці вжито не зафіксоване дослідницею словосполучення *мотати строк*, для позначення «відбувати покарання», пор.: «*Президент, що двічі «строк мотав»* (заг.)» («Україна молода», 25.12.2010). У мові українських засобів масової інформації простежуємо часте вживання жаргонізму *тушка*, значення якого Л. О. Ставицька в словнику «Український жаргон» не подає. Нами встановлено значення цього іменника: «народний депутат, який переходить із фракції у фракцію з метою власної вигоди», напр.: «*Мені здається, що і Янукович і Тимошенко чекають, коли фракція*

підє до них *«тушками»* («Україна молода», 25.12.2010); *«Хотів би наголосити, що так звані «тушки» – це ті депутати-зрадники...»* («ПравДа! Київщини», 16.09.2012); *«Ходили чутки, що після виключення «тушок» у фракції...»* («Україна молода», 07.09.2011); *«Олег Бойко: Бути «тушкою» – ганьба для чесної людини!»* (заг.) («Твоє право», 03.10.2012).

Широко в мові друкованих засобів масової інформації використовують молодіжний жаргон. Його класифікуємо на групи: 1) позначення дій та процесів; 2) номінації осіб; 3) назви речей; 4) позначення документів; 5) позначення ознак.

Для позначення дій та процесів у друкованих засобах масової інформації зустрічаються такі лексеми, як *скинути* «продати» [16, с. 300], напр.: *«Кожен із нас має «свій» невеличкий «обмінник», у якому можна швидко і без зайвих документів «скинути» чи купити валюту»* («Україна молода», 11.10.2011); *«Є підприємства, які «скинули» ці об'єкти, бо не могли дати їм лад...»* («Україна молода», 16.08.2011); *дістати* «позбавити спокою когось, набриднути комусь» [7, с. 123], напр.: *«Одна з версій грузинів – військових вже «дістала» поведінка противника»* («Високий Замок», 07.08.2008); *відкосити* «ухилитися від чогось (частіше від служби в армії)» [16, с. 86], пор.: *«Як «відкосити» від армії?»* (заг.) («Новий погляд», 06.03.2008); *проколотися* «ускочити в клопіт, зазнати невдачі» [7, с. 279], пор.: *«Проколовся» ж спритник на тому, що почав представлятися не приятелем...»* («Україна молода», 13.03.2010).

У суспільно-політичній тематиці для несхвальної поведінки політиків використовують жаргонізм *розводити* «обдурювати когось» [7, с. 288], напр.: *«...в яких пан Ляшко козирав перед тими, кого «розводив»* («Україна молода», 14.01.2010); також фіксуємо жаргонізм *розвести* «обдурити когось» [7, с. 288], пор.: *«За схожою схемою аферисти «розвели» й прикарпатця...»* («Єдина опозиційна газета», 23.10.2012).

У мові української періодики використовується дієслово *відмазати* «виправдати когось, зняти звинувачення з когось, виручити, часто за допомогою грошей» [7, с. 86], напр.: *«Зрештою, освіту в Полтаві «тягне» діяч, якого приятелі-можновладці неодноразово «відмазували»* («Україна молода», 06.01.2010). Проте частіше трапляється іменник *відмазка* «відмовка, можливість ухилитися від чогось» [7, с. 86], пор.: *«Курс підготовки не вдалося закінчити. Не вистачило часу. Хоча розумію, що це звучить, як*

звичайна *«відмазка»* («Високий Замок», 04.08.2008); *«Список «відмазок» українських артистів щодо російськомовного репертуару...»* («Україна молода» 15.01.2009); *«Мирослав Воньо: «Неформали – це «відмазка» музичних редакторів і продюсерів»* («Україна молода», 13.02.2009).

На сторінках друкованих засобах масової інформації фіксуємо лексеми *прохавати* «зрозуміти щось; сприйняти зміст, значення, суть чого-небудь» [16, с. 280], напр.: *«Мораль: баби навіжені, їх «фіг прохаваси», а писати треба короткими реченнями»* («Газета по-українськи», 17.04.2006) та *наїзд* «критичні зауваження, претензії до когось» [16, с. 229], пор.: *«За радянських часів під такими рубриками газети вміщували усілякі лінгвістичні викрутаси або необтрунтовані «наїзди» читачів»* («Народна», 10.05.2008). Ці жаргонізми використовуються для позначення дій та процесів.

Іноді в мові періодики жаргонізми входять до складу стійких словосполук. Так, іменник *дах* «голова, мізки, здоровий глузд» [16, с. 117], часто вживають як залежний компонент словосполучення *дах їде* «хтось божеволіє, втрачає здоровий глузд та самоконтроль» [16, с. 117], пор.: *«...у чужомовній країні та ще й майже без грошей – звісно, в декого міг «поїхати дах»* («Україна молода», 16.08.2011); *«Від розкішного і впевненого у завтрашньому дні життя у богемі «їде дах»* («Україна молода», 06.01.2010).

Активно функціонують у газетному мовленні жаргонні одиниці для номінації осіб, такі як *нігер* «негр» [7, с. 237], *шмара* «жінка легкої поведінки; повія» [7, с. 378], *кореш* «давній приятель компаньйон» [7, с. 185], *чубчик* «дівчинка» [7, с. 367], *пофігіст* «людина, перейнята пофігізмом, яка культивує його в собі та інших» [7, с. 271], *чувак* «молодий чоловік; юнак» [7, с. 367], *прошмандовка* «жінка легкої поведінки» [7, с. 280] та ін. Пор.: *«Колись Барака Обаму, мабуть, теж називали образливим словом «нігер»* («Україна молода», 16.08.2011); *«Кілька днів поспіль вся Лівія святкувала загибель колишнього лідера, «брата», «кореша» (так його називала молодь) Каддафі»* («Україна молода», 25.10.2011); *«Асія Ахат до умов не вибаглива, як примадонна, але і не «пофігістка», як рокери»* («Україна молода», 19.07.2008); *«Тож у п'єсі залишили суржик, а з лайливих слів – «прошмандовка»...»* («Україна молода», 22.09.2011).

Для позначення речей у пресі фіксуємо лексеми: *ящик* «телевізор» [7, с. 386], пор.: *«Не закривай життя в «ящик»* (заг.) («Україна молода», 30.11.2011); *шузи* «взуття, черевики» [7, с. 383],

пор.: «А по-друге для виготовлення «благодійних» **«шузів»** використовуватимуть винятково рослинні матеріали» («Україна молода», 19.04.2006); ствол «вогнепальна зброя» [7, с. 310], напр.: «Замість **«ствола»** під целофаном ховалася... звичайнісінька скляна пляшка...» («Україна молода», 16.03.2010); травичка «будь-яка наркотична речовина для куріння (анама, марихуана, гашиш тощо)» [7, с. 322], напр.: «Найкраща **«травичка»** Портман» (заг.) («Україна молода», 25.12.2010); шмурдяк «вино поганої якості» [7, с. 379], «Скільки людей пило одеколони, розчинники, **«шмурдяк»?**» («Україна молода», 17.01.2008). Також на сторінках газет трапляються такі поняття: прикид «гарний, дорогий, модний одяг» [7, с. 274], попси «популярна естрадна музика низького художнього рівня» [7, с. 269], хвіст «академічна заборгованість» [7, с. 353], фішка «особливість, сутність, специфічна риса, тенденція і т. ін.» [6, с. 341], прибамбас «додаткові, надлишкові орнаментальні деталі, що надміру прикрашають і часто підвищують вартість чогось» [16, с. 273]. Пор.: «Для того аби привернути увагу вона кожного дня перевдягалася по декілька разів в усі найкращі **«прикиди»**...» («Вісник Переяславщини», 17.12.2010); «ще кримінальнішим видається запрошення на гастролі російської **«поси»**» («Високий Замок», 12.01.2008); «Треба **«хвости»** в інституті ліквідувати!» («Україна молода», 13.08.2008); «Моя різдвяна **«фішка»** – індичка. Вона всім до смаку» («Високий Замок», 4–10.01.2007); «Вважаю, що хороша ялика повинна стояти винятково на спеціальній підставці без різних **«прибамбасів»**» («Вісті», 22.12.2006).

Окрему групу молодіжного жаргону становлять слова, що вживаються для позначення документів. У словнику Л. О. Ставицької знаходимо лексеми: ксива «будь-який функціональний документ (паспорт, пропуск, білет, довідка тощо)» [7, с. 192]; липуха «фальшиве посвідчення» [7, с. 202], проте ми фіксуємо іменник липа та прикметник від іменникового жаргонізму липовий. Пор.: «За **«ксиву»** – до в'язниці» (заг.) («Україна молода», 04.06.2009); «...показана **«ксива»** одразу викликала в пильного «погрянця» серйозні сумніви» («Україна молода», 21.03.2009); «Отже, генеральство – **«липовее»**, тобто не заслужене!» («Україна молода», 21.02.2009); «...закордонна **«ксива»** є високотехнологічною **«липою»**» («Україна молода», 28.05.2009); «Виявляється, **«липові ксиви»** шахрай використовував для дрібного збагачення» («Україна молода», 18.03.2009).

Широко використовуваними серед споживачів інформації є жаргонізми для позначення ознак, зокрема: *крутий* «оригінальний, екстраординарний» [7, с. 191], *прикольний* «потішний, смішний, достойний іронії» [7, с. 275], *драйвовий* «який справляє сильне враження» [7, с. 128], *просунутий* «той, хто серйозно займається чимось, знає щось краще за інших; компетентний у своїй галузі» [7, с. 279], *забичений* «де мешкають, перебувають і т. ін. сільські жителі» [7, с. 140], *фуфло* «про щось погане, неякісне, не варте уваги» [7, с. 245]. Пор.: «У підлітковому середовищі, де дуже актуальне питання лідерства і популярності, частіше **«найкрутіший»** виявляється найціннішим» («Україна молода», 12.01.2008); «Джармуш **«прикольніший»**, ніж Тарантіно» («Газета по-українськи», 21.04.2006); «Виступ Олега Скрипки з «ВВ» був на **«Таврійських іграх» «найдрайвовішим»** («Україна молода», 06.05.2006); **«Просунутий»** комбат відрізняється від пересічного тим, що знає істину: все, що проіржавіло та розвалилося треба акуратно пофарбувати!» («Україна молода», 28.04.2008); «Адже їхнє село, як висловлюється Іван Перерва **«не забичене»**, молодь до дури не тягне...» («Україна молода», 25.10.2011); «Один молодик пожалівся: **«Фуфло»** ваша трава!» («Україна молода», 13.08.2012).

Висновки. Отже, для мови української преси початку ХХІ ст. характерна тенденція до дедалі ширшого використання жаргонізмів. Їх уживають для посилення експресивно-емоційного забарвлення інформації або для надання газетним текстам негативного оцінного характеру. Проблему функціонування жаргону на шпальтах українських газет не оминають увагою. Чимало видань надто насичені цією лексикою. Проникнення жаргонізмів у мову періодики зумовлене насамперед потребою характеризувати середовище певних соціальних груп, а також уживати їх як засіб емоційного висловлення.

Досить часто журналісти послуговуються кримінальним жаргоном. Також у мові сучасної української періодики широко представлений молодіжний жаргон. Вони функціонують здебільшого в коментарях, інтерв'ю, статтях зі значеннями, зафіксованими у відповідних жаргонних словниках, а також і з новими значеннями. Їх використовують для характеристики дій та процесів, позначення осіб, речей, ознак та ін. Жаргонізми виконують переважно оцінну та експресивну функції, сприяють установленню контактів із читачем, приверненню уваги читача до різних матеріалів.

Активне функціонування кримінальних та молодіжних жаргонізмів у мові українських засобів масової інформації, зокрема в суспільно-політичній публіцистиці, засвідчує, що вони виходять за межі свого традиційного усно-розмовного вживання в соціальних діалектах і слугують засобами експресивізації газетних текстів.

Жаргонізми, ужиті в газетних заголовках, є засобом створення стилістичного контрасту між жаргонними та літературними газетно-публіцистичними одиницями.

В останнє десятиліття в науковому і публіцистичному дискурсах поширився також запозичений з англійської мови термін «сленг» на позначення жаргонізованого розмовного мовлення або жаргону із широкою соціальною базою. Одну з груп жаргонізованої розмовної мови становлять іменники, що вживаються для позначення транспорту, приміщень, фільмів, органів тіла тощо.

Жаргонні одиниці надають газетним текстам емоційно-експресивного забарвлення. Уживання такої лексики є засобом стилізації неофіційного, а то й фамільярного спілкування. Використання жаргонізованої розмовної мови на сторінках української періодики слугує для привернення уваги читача.

Використання нелітературної розмовної лексики в мові публіцистики початку ХХІ ст. є одним із важливих її компонентів. Ця лексика виконує оцінну та експресивну функції, сприяє реалізації принципу діалогічного мовлення, тобто контактостановлення з читачем, оскільки вживання цих слів є засобом стилізації неофіційного, невимушеного спілкування. Стилійстично знижена лексика привертає увагу споживача інформації, хоч автори в такий спосіб іноді й порушують загально визнані етично-моральні норми.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Береговская Э. М. Молодежный сленг : формирование и функционирование / Э. М. Береговская // Вопросы языкознания. – 1996. – № 3. – С. 32-41.
2. Митрофанов Е. В. Молодежный сленг : Опыт словаря / Е. В. Митрофанов, Т. Г. Никитина. – М. : [Б. в.], 1994.
3. Мокиенко В. М. Большой словарь русского жаргона / В. М. Мокиенко, Т. Г. Никитина. – СПб. : Норинт, 2000. – 720 с.
4. Навальна М. І. Динаміка лексику української періодики початку ХХІ ст. : монографія / М. І. Навальна. – К. : Ін-т укр. мови ; Вид. дім Дмитра Бураго, 2011. – 328 с.

5. Ніколашина Т. Зооморфізми в жаргонно-сленговій комунікації [Електронний ресурс] / Т. Ніколашина. – Режим доступу: [http // revistas.ucm.es /fil /15781763 articulos / ESLC 0808110125A.PDF](http://revistas.ucm.es/fil/15781763%20articulos/ESLC0808110125A.PDF).

6. Ставицька Л. Проблеми вивчення жаргонної лексики : Соціолінгвістичний аспект / Леся Ставицька // Українська мова. – 2001. – №1. – С. 55-68.

7. Ставицька Л. Український жаргон : словник / Леся Ставицька. – К. : Критика, 2005. – 496 с.

8. Тараненко О. О. Колоквіалізація, субстандартизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови (з кінця 1980-х рр.) / О. О. Тараненко // Мовознавство. – 2002. – № 4–5. – С. 33-39.

9. Третяк Н. В. Жаргонна лексика в друкованих ЗМІ (номінативно-експресивна функція) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Н. В. Третяк. – К., 2008. – 20 с.

10. Українська мова : енциклопедія / [редкол. : Русанівський В. М. (співголова), Тараненко О. О. (співголова), Зяблюк М. П. та ін]. – 3-тє вид., зі змінами і доп. – К. : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2007. – 856 с.

11. Шевченко Л. І. Концепти теорії інтелектуалізації літературної мови в контексті розвитку стилю масової інформації / Л. І. Шевченко // Стилістика української літературної мови : диференціальна діагностика тексту. – К., 2004. – С. 68-81.

12. Щур І. І. Україномовний комп'ютерний сленг : формування і функціонування : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / І. І. Щур. – К., 2006. – 245 с.

Левченко Татьяна. Функционально-стилистические проявления жаргонной лексики в газетно-публицистическом стиле. В статье проанализированы функционально-стилистические проявления жаргонной лексики в языке современной украинской прессы на структурно-семантическом уровне.

Определены социолингвистические и социокультурные факторы активизации жаргонного лексикона в текстах средств массовой информации; отслежены пути лексико-грамматического вхождения жаргонной лексики в систему современного украинского языка; исследован лексический состав жаргонных единиц, функционирующие в средствах массовой информации, как источник пополнения жаргонного словаря; обоснованы коммуникативные функции жаргонных единиц в газетно-публицистическом стиле. Определены жаргонные лексико-тематические группы в языке средств массовой информации, акцентировано внимание на молодежном сленге и криминальном жаргоне.

Ключевые слова: жаргонная лексика, средства массовой информации, коммуникативные функции, лексико-грамматические и функционально-стилистические проявления, лексико-тематические группы.

Levchenko Tetyana. Functional and Stylistic Manifestations of Slang

Vocabulary in Newspaper and Journalistic Style.

In the article analyzed the functional and stylistic manifestations of slang vocabulary in the language of modern Ukrainian press on the structural and semantic level.

Defined sociolinguistic and sociocultural factors of activation of slang vocabulary in media text; traced the ways of lexical and grammatical entry of slang vocabulary into the system of modern Ukrainian language, analyzed the lexical composition of slang units that operate in mass media as a source of replenishment of slang dictionary, substantiated communicative functions of slang units in mass media. Detected slangy lexical and thematic groups in the language of print media, focused on youth slang and criminal jargon.

Key words: slang vocabulary, mass media, communicative functions, lexical and grammatical, functional and stylistic manifestations, lexical and thematic groups.

УДК 811.161.2'42

Марина Макарова

**МІКРОКОНЦЕПТОСФЕРА «КОХАННЯ»
В СУЧАСНОМУ ЖІНОЧОМУ РОМАНІ
(НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ДАРИ КОРНІЙ)**

У статті запропоновано модель концептосфери КОХАННЯ, елементарним складником якої є концепт; описано мікроконцептосферу «кохання» в сучасному жіночому романі на матеріалі творів Дари Корній; проаналізовано засоби образності, що репрезентують індивідуально-авторський стиль письменниці.

Ключові слова: концептосфера, мікроконцептосфера, мікроконцептосфера «кохання», концепт, жіночий роман.

Постановка наукової проблеми та її значення. Когнітивна лінгвістика досліджує проблеми співвідношення мови та свідомості. Засобом доступу до мисленнєвих процесів є мова. Завдяки ній людина отримує та зберігає кодифіковану та трансформовану інформацію про світ. Сучасна когнітивна лінгвістика розвивається у двох напрямках: лінгвокогнітивному та лінгвокультурному. Лінгвокогнітивні дослідження спрямовані на моделювання концептосфери народу, виділення особливостей його менталітету. Термін «концептосфера» не так давно введений у науковий обіг, а